

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY eszékirodalmi főmunkatárs.

SZERKESZTŐSÉG BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Mai számunk főbb közleményei: Veszorczik: A program. Irtá: Mocsáry Lajos.

A program.

Egyébről se hallunk beszélni, mint a megújított kormány által kiadandó programról. Micsoda program?

A program tartalmából még keveset hallottunk, legfőbb slágere, úgy látszik, az üstökénél fogva elő-írt általános szavazatjog lesz.

Kell, mert oly kézből jő, melyből nem szabad elfogadni a menyéi üdvösséget sem.

Ugy kell elbánni azzal a programmal, mint a hogy elbánnak öcsink a József császár nagyszabású reformjaival.

Hát ez ismét egy újabb reveláció, mely a chlopy-i hadiparancshoz, a november 48-iki csinyhez, a szeptember 23-iki audientiahoz sorakozik.

A fejedelmi honboldogítási mániá, az atyai kormány tisztavízű abszolutizmus. A mi dinasztikáknak is voltak időről-időre affle atyai Anwandlungjai.

czellenciás Straf-kompania által. Gróf Széchenyi István leirta döblingi zseniális munkájában, az „Ein Blick“ben.

Hanem hát a dolog nemcsak odáig van, az a programcsinálás nagy elvi jelentőséggel bír. Haladunk! A közönségi rendszer egész tartalma alatt tényleg abszolutizmus uralkodott.

Vége van; Goluchowski, Gautsch, Bolfras s talán még valami nympha Egeria közreműködésével legisferálnak a bécsi Burgban a fölött, hogy legyen e voksa ne csak Pityi Palkónak, hanem Kulya Pistának is.

Vége megvalósítja a módot arra, hogy báró Fejérváry Géza megismeresse a nagy nyilvánossággal a maga híres programját.

tekezetet és mindaz, ami ott történt, előre megrendelt, előre kicsinált dolgot volt. Anyira nem megy a párt, hogy Fejérvárynak felajánlja a jelöltséget.

Valóban szármalmas dolog, hogy Magyarország »parlamentaris« miniszterelnöke csak ilyen bujkálva ismerlethei meg azt az egyedül üdvözítő módot, melylyel ezt az országot agyon akarja boldogítani.

Fejérváry pedig ám jöjjön azzal a programmal. Ha azt hiszi, hogy helyzetén változat valamit csabos, nagy ígéreteivel, hát rettenetesen csalódik.

Az Egyetértés tarcaja.

Konti.

1852-1905.

Az Egyetértés eredeti tarcaja.

Irtá: Kürthy Emil.

Tehát igaz? Neki is el kellett menni azok után, a kik marékkal szórták kőzük gazdag tehetségük kincseit.

Konti József is akkor hagyott itt, a mikor még nagyon sok szép művet tartunk zeneszerzői vénjától. Reményesünk ismét hajdalmas családossá foszlott szét.

A harmadik Nepszínház immár annyi a halottja, hogy azok sirjaival egy egész temető megléte. Künn porladnak Paks Ferenc és Erkel Elek.

A bécsi konzervatórium tanult, hol a kitűnő Dessoff volt a tanára s a végső karmesteri és zeneszerzői csiszolást magától Suppától, »Bocaccio« nagynevű szerzőjétől nyerte, kinek befolyása művein is érezhető.

Hosszas küzdelem után először Salzburgban kapott alkalmazást s első műve — egy egyfelvonásos operett — az ottani város színházban került színre. Majd utjára kezdődött a helység és a hánytatás ideje. E közben vetődött Magyarország s írt majd minden nagy társulatnál karmesterkedett.

Valamely színházi szünet napjaiban lehetett, hogy Konti ellátogatott Budapestre és itt először állt Blahánéval — későbbi »üdvöské«-jével — szemben.

Ezt a találkozást a nagy művész úgy írja le naplójában: »Bécsben történt. Egy napon a próbáról mentünk hazafelé, a mikor az utczán Splényi rászólt egy vörösszakállú, pirosképi,

erő gyűjtésére. Abban a korban, a mikor mások még becéző szülők mellett derült boldogságban élvezik aranyos ifjúságukat, őt már a megéhités súlyos gondjai nyomták.

Dolgozott! Éjjel-nappal dolgozott, még pedig füstös kávéházakban, füledt levegőjű dalszarnokokban, hol tönkre kellett menni testi energiájának.

Konti 1852-ben Varsóban született. Szülei talán magyar származásúak lehettek, vagy legalább járhattak Magyarországon, mert Pinter Pali — a híres zimbabomvész — a ki oroszországi körútján ismerkedett meg a Konti családdal, azt mondja, hogy — ha nem is tökéletesen — egyfőly egy beszéltek magyarul; s így magyarázható, hogy Konti hozzánk vonzódtott inkább, holott az ő nagy készségével és tehetségével mindenütt szíves fogadtatásra számíthatott volna.

Hosszas küzdelem után először Salzburgban kapott alkalmazást s első műve — egy egyfelvonásos operett — az ottani város színházban került színre. Majd utjára kezdődött a helység és a hánytatás ideje. E közben vetődött Magyarország s írt majd minden nagy társulatnál karmesterkedett.

Valamely színházi szünet napjaiban lehetett, hogy Konti ellátogatott Budapestre és itt először állt Blahánéval — későbbi »üdvöské«-jével — szemben.

Ezt a találkozást a nagy művész úgy írja le naplójában: »Bécsben történt. Egy napon a próbáról mentünk hazafelé, a mikor az utczán Splényi rászólt egy vörösszakállú, pirosképi,

sovány uri ember: »Szervusz Józsi!« A megszólított megállt, mire nekem bemutatja az uram: »Ez itt Konti József, a karmester. Aki a magyar vidéki színházaknál működött és most Bécsben lakik.«

Ebből kitaláljuk, hogy tulajdonképpen Blahánéknak köszönhető, hogy Konti magyarul lett; neki köszönhetjük azokat a pajkos dal-lemeket, keringőket, indulókat, kuplékat, a melyek megvetették a magyar operett alapját és ennek most is a legértékesebb gyöngyei közé tartoznak.

Hálából és babonából, de leginkább művészi számításból, minden operettjének női főszerepét Blahánénak írta. Jól tudta, hogy »a nemzet paszirtája«-nak közreműködése már maga is biztosítja a sikert. Így született egymásután az »Eleven ördög«, a »Suhancz«, a »Kópé«, a »Cziterás«, a »Talmi herczegnő«, míg — megvalván a Nepszínházról — utolsó művét, a »Pecsekék«-et már Blaháné nélkül kellett előadnia a Király-színházban.

Minden művészember babonás; Konti is. Nem támadtak-e baljósulatai sejtelméi, a mikor a művét idegen színpadon kellett bemutatnia és Blaháné nem volt a közreműködők közt! Vajjon igazat agyát nem jartatja át az a rémes gondolat, hogy ez a hatnyaldala!

Sikereinek sorát az »Eleven ördög« nyitotta meg. A Nepszínházhoz nyújtotta be; de hevertették-e, vagy más okból, visszavetette s a budai Várszínház engedte át, melyet

Feleki Miklós vett akkor át s melyhez Blaháné is, Konti József is szerződött.

Az »Eleven ördög« Budán akkortihán példátlan sikert ért meg. Esztől-estére zsúfolt nézőlet előtt játszották, czincozták, tromkálták, verlték. Nagyon rövid idő alatt eljutott az első jubileumához, a mi annyi évvel ezelőtt még a legnagyobb ritkaságok közé tartozott.

Ha minden ilyen fényesen »beütött« volna, a várbeli Teleszínház még ma is virágozna, Csak hogy sokféle bajokkal kellett a vállalatnak megbirkózni és rövid idő múlva bezáródott, hogy újra kezdetét vegye a mostani rendszer.

Blaháné visszaszerződött a Nepszínházhoz és magával vitte az ő kedves »veres németjét«, a ki akkorára már annyira megmagyarosodott, hogy első művét tudta magyarul. »Ölven erde«-nek nevezni is az azontul egymást sürin követő jubileumi lakomákon magyarul hozta a francia »pöszgét«.

Természetesen a Nepszínházban is siettek most már előadni ezt a diadalmis művet és még most is van hálas közönsége, amár eldöntetlen marad, hogy az ezt követő »Suhancz« és »Királyfogás« mellett népszerűségben hanyadik hely jut neki, — míg a későbbiek: a »Kópé«, »Cziterás«, »Talmi herczegnő« nem bizonyultak olyan szívós életűeknek, jöhetnek zenéjük szintén nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Valószínűleg jó nyomon járok, amikor e csöknő siker okát a librettók gyöngeségében keresem. Konti egyik babonás rögösméje volt, hogy csak a régi francia vígjátékok alkalmasak jó operettszöveg átgyúsításra. Mert hát az ősi »Vicente Lortjeres«-t és a nem kevésbé elavult »Párisi naplopót« a genialis Csiky Gergely és Derék Antal olyan bravurosan tudta »Eleven ördög«-gé és »Suhancz«-zá átgyúrni. A »Királyfogás« librettója — pedig nem francia vígjáték nyomán — szintén Csiky tollából eredt és őriási volt a hatása — ime: Blaháné, Nepszínház és Csiky Gergely — ezek voltak a Konti nagy sikereinek főtényezői.

1900. május 10-én ünnepelte a Nepszínház Konti huszonegy éves zeneszerzői jubileumát. Ekkor láttuk, milyen népszerű Budapestben. A rokonszenves óvációknak, egész este, se vége se hossza nem volt.

Mit adhattak volna elő erre az alkalomra, ha nem az »Eleven Ördög«-öt, még pedig páriát ritkító előadásban. A czimszerepet az első felvonásban: Blaháné, a másodikban: Kürty Klára, a harmadikban: Ámon Margit játszotta.

Az ünnepség — színházi szokás szerint — a színpadon, lebeszélőt függöny mögött, a pályatársak »családias« körében kezdődött. Az egybegyűltek csoportja közé Blaháné és Hegyi Aranka vezettek az ünnepeket, akit hársányi eljenzes fogadott. Porzolt Kálmán — az akkori igazgató — kezdte meg a beszédek sorát, átnyújtva a színház emlékeit s koszorút. Beszédet, koszorúval, emléktárgyakkal léptek aztán egymásután Konti elé a többi színházak, testületek, társaskörök küldöttei s a jobarátai.

Mikor aztán az utolsó is elhallgatott, megszólalt Konti, és a mindig félénk, mindig nyugyulódó s könnyelműnek látszó »Szepi« nagyon komoly arccal szólalt meg. Hangját valami elfojtott zokogás szorongatta és hogy mennyire meghatót hallgatóit, bizonyítja, hogy az ő sajátos szorongata dacára is a közönség helyett könyhullatás követte beszédét.

Jellemzi nagy szerénységét ez a beszéd, ezért hát idekitalatom: »Hely ünneplésre nem szólhatok semmit. Minden jubiliás meg van hatva; én is meg vagyok. Egész életben igazságos voltam másokhoz; hadd legyen most magamhoz igazságos, a mikor kimondom, hogy nem érdemlem ezt az ünneplést. De látom, hogy szerettek. Tegyetek egy szívességet: szeressetek tovább is.«

A mikor a felvirágzózt karmesteri helyét elfoglalta, percekig zuggott a közönség tapsa, a mely minden énekszám és minden felvonás után megújult, s ha a közreműkö-

906.
tás
iat
-ut sarok.
zedény-árbár
rúk tamlatos
késnyben.
let frt 2-65
vagy
- frt 1-20
- frt 5-90
- frt 2-95
- frt 1-40
- frt -40
- frt -65
- frt 1-70
- frt -80
- frt 1-70
- frt -5
- frt -8
zolgatás.
MÁNYAI
közön
érdekiö
m tudá
m éve-
mány.
AI
cime:
AI
gyarant
TSEG
a társ-
adásuk
gazdát
közöst
haszná-
al, mely
értékü
tétében
SÉG
ANAK
vetkező
Hani:
mányai
t. hat
nazni
i, iro-
szeti
első
ezése
enni.

A vezérbizottság értekezlete.

A szövetkezett ellenzék vezérbizottsága ma délelőtt 10 órakor a függetlenségi pártkörben Kossuth Ferencz elnöklésével értekezletet tartott. Jelen voltak: Kossuth Ferencz, gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső, Darányi Ignác, Gulner Gyula, Holló Lajos, Hoek János, báró Kaas Ivor, Polónyi Géza, Szederkényi Nándor, Sághy Gyula, Thaly Kálmán, Tóth János, Ugron Gábor, gróf Zichy Aladár.

A tanácskozás során első sorban Bartha Miklós hátkalór emlékezett meg a bizottság Polónyi Géza tett azután részletes jelentést a horvát-dalmát dolgokról és arról a tárgyalásról, a melyet Fiumében a horvátokkal folytatott. A jelentéshez Ugron Gábor szót hozzá szót ezután kiadta az ügyet a hetes bizottságnak, a melyet Kossuth Ferencz elnöklésével tudvaleg leg azután küldött ki a vezérbizottság, hogy a horvát-dalmát képviselőket tárgyaljon.

A politikai helyzetről tanácskozott ezután a bizottság. Kossuth Ferencz elnök ismertetőn a királyi kézirat kibocsátásáról a Fejérváry-kormány kinevezésével elküvetett helyzetet, értesülésünk szerint fölvetette a kérdést, hogy ma foglaljon-e már állást a bizottság a kormányról szemben, vagy pedig bevárja-e a kormány programjának közértesítését?

A kérdéshez hozzászólt a bizottságnak majdnem minden tagja s végül is abban állapodtak meg, hogy elvárhatatlanul dolgozzanak ki, a melyben kifejtik a bizottság, hogy a reaktívált kormány ellen két okból kell állást foglalnia. Az egyik az, hogy a Fejérváry-kormány ellen a képviselőház is, a förendház is bizalmatlanságot szavazott. A másik az, hogy a Fejérváry-kormány ellen a képviselőházban vádindítványt jegyeztek elő. Ezek az okok világosan megállapítják, hogy a bizottságnak minő eljárás kellett követnie.

A tanácskozásról a következő hivatalos közlést adták ki:

A vezérbizottság még fájdalommal fejezte ki Bartha Miklós halála fölött, kinek elvezetése a nemzeti küzdelem mai nehéz napjaiban valóságos csapás a nemzetre. Emléket jegyzőkönyvében öröklítette meg. Veszprém, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Honf, Szolnokoboka, Csanád, Zala, Moson, Nórgrád, Kolozs vármegyéknek, Debreczen, Selmeczbánya szabad királyi városoknak és Léva város közönségének átiratát, melyekben a vezérbizottságot üdvözik, a szövetkezett ellenzék iránt bizalmukat fejezik ki s a nemzeti küzdelemben együttérzésüket fenyvesen dokumentálják, a vezérbizottság hálaesen vette tudomásul. Polónyi Géza referált Fiumében a horvát-dalmát bizottság kiküldöttével folytatott tárgyalásáról. A jelentést helyesléssel tudomásul vette a bizottság. Tárgyalás alá vette a bizottság a Fejérváry-kormány újabb kinevezését s erre vonatkozó elfogadott határozatot a holnapi napokban teszi közzé.

Az ellenzék határozata.

A vezérbizottság mai ülésében a következő határozati javaslatot fogadta el: Az újonnan kinevezett Fejérváry-kormány azon igényével szemben, hogy most már dökthöz volt is intézve, a hálás elismerés Kontinak szólt. A jubileumi banketten felolvasták a művészetekért annyira rajongó akkori kultusz-miniszter alábbi levelét:

Budapest, 1900. május 10. Igen tisztelt uram!

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a mai napon, a mikor óta a magyar zene-művészetnek tett szolgálatait barátai, pályatársai és az egész nagyközönség ünnepli, én is szívvel üdvözöljem művészi jubileuma alkalmából. Adja Isten, hogy a magyar zene-művészet ügyét még sokáig sok díszességgel szolgálhassa.

Fogadja, igen tisztelt uram, nagyrabecsülésem kifejezését.

Wlassics Gyula s. k.

Sajnos ez a kívánság, melyet a magyar operett minden barátja őszintén megkívánt, nem teljesedett be! A már akkor is beteges Konti már csak egy művet ajánlhatott a magyar színtestületnek: A "Fecskék"-et, amely 1904. elején került színpadra a Királyszínházban, melynek modernbb légtörése nem kedvezhetett a Konti-féle libretto tárgyaknak.

Amikor a Királyszínház megnyitására a főpróbához Konti először ült a karmesteri székre, mellette az "Aranyvirág" nyitányához megadta a jelt, fölemelkedett, meglebbentette kalapját és áhítatos hangon mondta: — Isten nevében!

Olyan sajtósággal hangzott, a könnyű muzsa hájékában, a főpróba derült közönségének zongorája közölte az értekezletet. Némi köztudomásosnak is találták, nevetve adták tovább. Az én szemem könybe borult és mely tiszteletet éreztem ama férfi iránt, aki "Isten nevében" fog a munkájához. Most hogy az utolsó útjára kísérjük s elinmut csillogó, félicsillandó, vidám muzsikája, a gyászadalok fájdalmas akkordjai közt dobom a baráti szeretet hantját köporsójára és sirásomnak szabad folyást engedve ismétlem: — Isten nevében!

parlamentárisnak, tehát alkotmányosnak tekintessék, (ami a magyar alkotmány szerint egy és ugyanaz) mert programot fog adni és mert ennek a programnak többséget akar szerezni, a vezérbizottság szükségesnek látta a valódi tényállás megállapítását.

A valódi tényállás pedig az, hogy a Fejérváry-kormány újabb kinevezése után is, úgy előzményei, mint mostani eljárása következtében, inparlamentáris és alkotmányellenes kormány.

A Fejérváry-kormány előzményeiből a következőket állapíthatjuk meg:

Alkotmányos kormányzás annyit jelent, mint a nemzeti akaratallal egyetértő kormányzás. Alkotmányos kormány csak az, amely eképp és csak eképp akar kormányozni, amely az alkotmányos kormányzást elvül vallja, olyan elvül, a melytől semmi körülmények közt el nem tér. Már pedig a Fejérváry-kormány előbb vállalkozott arra is, hogy alkotmányellenesen kormányozzon; ha tehát most azt hirdeti, hogy alkotmányosan kíván kormányozni, ugy az nála nem egy elvi álláspontnak, hanem az oportunitás mérlegelésnek folyománya; alkotmányos, vagy nem alkotmányos kormányzás, előtte csak a taktikai kérdés jelentőségével bír; a taktika ezáltal pedig nem a nemzeti akaratnak érvényesítése, hanem annak megtörése, illetőleg az uralkodó személyes akaratához képest minden áron való átídomítása.

A Fejérváry-kormányunk ugynevezett alkotmányos kormányzása csak kísérlet annak a célznak elérésére. Ha ez az átídomítás vagy ha annak külső látszata alkotmányos formák közt elérhető, akkor — formailag legalább — alkotmányos kormányzást fog folytatni; ha pedig nem sikerül saját tanai és előzményei szerint, visszatérhet a nemzeti akarat ellenére való, tehát az alkotmányellenes kormányzáshoz, melynek elemétét ő iparkodott közjogunkba beemlépíteni, melynek gyakorlatát fényes meg-honosította, midőn az országgyűlés működését királyi kézirat után történt alkotmányellenes elnapolásokkal lehetetlené tette és ezen a módon nemcsak a politikai felelősséget elvével szállott szembe nyíltan, de még a jogi felelősséget is elszólva kijátszotta. A ki magának ilyen helyzetet teremtett, az alkotmányos kormányzásra nem vállalkozhatik. Nem lehet alkotmányos az a kormány, a mely más is lehet.

De az előzményeknél is világosabban szólnak a kormány mostani tényei, illetőleg mulasztásai.

Ezek mérlegelésénél nem is akarjuk felvetni azt a kérdést, vajon a helyes alkotmányos gyakorlatnak megfelelő-e olyan kormány újabb kinevezése, a melyet a képviselőház bizalmatlansági szavazattal sújtott, mely ellen a többségi pártok részéről vádindítvány jelentetett be, mely tehát ebben a képviselőházban többséget nyerni nem is remélhet és így csak a nemzeti való újabb, a törvényes előzmények és feltételeknek megfelelő hivatalossággal teremtethet magának alkotmányos alapot. Megfelel-e ez a helyes alkotmányos gyakorlatnak akkor, amikor a választások óta semmi újabb mozzanat elő nem fordult, mely kétértelművé változtatná arra nézve, hogy a képviselőház többsége a nemzeti akaratot híven képviseli, sőt egy a képviselőházon belül előfordult változások, mint a nagyszámú pótválasztások, melyek elenyésző kivételével a többségi pártoknak és ezek közül leginkább a függetlenségi pártnak megerősödésére vezetett, világosan igazolják azt, hogy a nemzeti a kifejlődött küzdelemben a képviselőházi többséggel együtt érez. A helyes alkotmányos gyakorlatnak általánosan elfogadott elveit szerint az országgyűlésnek ilyen körülmények közt való feloszlata nem bír a nemzet jóhízmű megkérdőzésének, hanem inkább a választóközönség célzatos zaklatásának jellegével.

Amde melőlőzük még ezeket a különben megtámadhatatlan szempontokat. Tegyük fel, hogy a Fejérváry-kormány jóhízműleg és jogosan törekedhetik többség megszerzésére vagy a képviselőházban, vagy a nemzetnél.

Még ebben a feltevésben is mostani eljárása által önönmagára rásüti az alkotmányellenes kormányzás bélyegét.

Az országnak nincs költségvetése; az állam bevételeivel törvénytelenül rendelkezik a kormány, az állam kiadásait törvénytelenül teljesíti. A kormány a nemzeti akaratallal ellentétben kormányoz: fennállása parlamentáris alkotmányunk alapelveinek megtagadását jelenti.

Isten körülmények között mi volna az alkotmányos kormányzásnak első és legsűrűsebb kötelessége? Az, hogy ezt az állapotot haladéktalanul szüntesse meg, tehát az, hogy az elnapolt országgyűlést egy nap idővesztése nélkül hívassa össze. Alkalmat adjon neki az állami költségvetéséről

való gondoskodására és a bizalom kérdésében való újra megnyilatkozására. Ha pedig ez utóbbi a kormány ellen irányul, az alkotmányjogi konzekvenciákat ebből szintén haladéktalanul kell levonnii, hogy az összhang a nemzeti akarat és kormányzás közt a lehető leggyorsabban álljon helyre.

E helyett pedig az újabb kinevezett Fejérváry-kormány költségvetés nélküli állapotban saját elhatározásából, még két hónapig fenntartja az országgyűlésnek királyi kéziratall történt alkotmányellenes elnapolását, melynek folyota után olyan időben találkozik az országgyűlés, hogy egy a jelen évi költségvetésnek utólagos, mint a jövő éviének előzetes megállapítása, ez idén már alig lehetséges. Az országgyűlésnek ez indokolatlan szünetelése által, minden mentésig kizáró módon saját önkényes lényével tartja fenn a törvénytelen pénzügyi kezelést és késelteti az alkotmányos kormányzat helyreállításának lehetőségét. Teszi mindezt nyilvánvalólag taktikából, hogy időt nyerjen a nemzet megpuhításának megkísérlésére és ennek a taktikának rendeli alá az alkotmányos élet folytonosságát.

Es midőn ezt cselekszi, alkotmányos kormányt nevezze magát! A vezérbizottság bizik abban, hogy a szavakkal ösztö emersz játék senki sem fog félrevezetni, bizik különösen abban, hogy a törvényhatóságok az újabb kinevezett alkotmányellenes kormányzattal szemben valamint eddig, egy ezentul is, követni fogják a törvény által kijelölt utat, a képviselőház 1905. június huszonegyedikén hozott határozata értelmében.

De bizik a vezérbizottság az összes honpolgárok alkotmányos és hazafiai lelkiismeretében, valamint előrelátó okosságában is, hogy sem az alkotmányvédelemtől, sem a nemzeti ügytől nem fognak elpártolni a kilitásta helyzetét tetszetős kárpintprogram kedvéért. Ami jót az a program esetleg tartalmazhat, azt egy alkotmányellenes kormány csak az alkotmányos szabadságról, a nemzeti akarat érvényesítéséről és a nemzeti élet kiépítéséről való lemondás árán kinehíthatja. Vagyis azoknak az alapoknak a lerombolásával, a melyen egyedül épülhet föl biztosított idegen szeszélytől független népiélet és azoknak az eszményi céloknak megtagadásával, melyek nélkül a nemzeti életnek nincs erkölcsi tartalma. Az alkotmányellenes kormányzás, ha a jogok kiterjesztését igéri, egy a jogokat előbb megfosztja tartalmuktól, ha anyagi előnyöket helyez kilitásta, egy a megalkodás és szolgátság feltételéhez köti azokat; amit ad, annak élve megsemmisítette minden biztosítékát. Önerzetes és okos honpolgárok ilyen durva kezelethez bele nem mennék, hanem ragaszkodnak ahhoz a politikához, amely összeköti a jogok kiterjesztését azok hatályosságának megővására. A népiélet emelésére irányított tevékenységét a nemzeti élet teljességének kiépítésével. Ezek a célok nem csupán nem állanak egymással ellentétben, hanem egymást kiegészítik, egymást biztosítják, egymás nélkül komolyan meg nem valósíthatók, egymást kizárva fenn nem állhatnak. Aki azokat a másikkal lerombolásban akarja érvényesíteni, csak a rombolásban érzi, de felelősen azt sem képes, aminek létesítésére látszólag vállalkozik. Mert alkotmányos szabadság és nemzeti önrendelkezés nélkül az abszolútizmusnak könyöradományává válik minden jótékony intézkedés, melyet szeszély és taktika ma ad és holnap elvesz.

A miniszterelnök programja.

A II. kerületi szabadelvű párt ma délután népes értekezletet tartott, melyen Székely Kornél elnököt. Enök üdvözölve a megjelenteket, azt mondja, hogy a mai értekezlet azért hivatalos, hogy a párt állást foglaljon, vajjon kíván-e a most következő választásnál jelöltet állítani, továbbá milyen állást foglaljon el a kormánnyal és jóvendőkül pártjával szemben.

Smik Lajos ügyvéd annak a nézetének ad kifejezést, hogy a párt, tekintettel a politikai viszonyokra, ne állítson külön jelöltet, hanem a volt Darányi-párttal hocsátózkodék érintkezésbe és azzal egyetértőleg oly jelölt személyében igyekezzék meggyezni, ki pártunkon kívüli programmal, liberális eszmék és liberális párt tendenciájának fenntartásával hajlandó a jelöltséget elfogadni.

Dr. Kiss Károly hozzájárul Smik indítványához, azzal egészíti ki, hogy mondja ki a párt, hogy eddig vallott elveiből tovább is ragaszkodni és csak oly jelöltet kíván támogatni, aki a meddő közjogi kérdések kikapcsolásával az ország kulturális és gazdasági fejlődését valjja programmal. Szóznak a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

"A II. kerületi szabadelvű párt továbbra is ragaszkodik eddig vallott elveiből, jelöltet azonban — a kedvezőtlen politikai helyzetre való tekintettel — a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával nem állít. A párt tagjainak a szavazástól való tartózkodását, esetleg egy olyan jelölt támogatását ajánlja, ki a

meddő közjogi kérdések kikapcsolásával, főleg az ország kulturális és gazdasági fejlesztését valjja programjának.

A párt határozatáról ószinte tájékoztatásért és nagyrabecsülésének kifejezése mellett az országos szabadelvű párt vezérét, gróf Tisza Istvánt is értesíti.

Alpár Ignác utal a politikai helyzet tarthatatlanságára s az ország tájékoztatására való tekintettel az kívánja, hogy kérdezze meg a párt a kormány, mi a kormány programja s a nyilatkozattól tege függővé a párt a kormány támogatását. Indítványozza, hogy a párt küldjön ki küldöttséget, mely felkeri a miniszterelnököt, hogy ismerthesse a kormány szándékait s nyújtsa ezzel a kerületnek a választásra vonatkozólag tájékoztatást.

Enök ellenzi ezt az indítványt; neki nincs kifogása az ellen, hogy egyes választók, de csak mint ilyenek, a kormánytól felvilágosítást kérjenek, de nem terja lehetségesnek, hogy ilyen kiküldetés a szabadelvű párt kebeléből történjék; mert, habár rokonszenvvel fogad minden tőrekvést, amely a koronával egyetértőleg kibontakozást szándékozik létesíteni, nem tartja a szabadelvű párt fellegásával meggyeztetelhetőnek azt, hogy ezen a párt, amely lényeges kérdésben, az általános választói jog kérdésében a kormánnyal ellentétes állást foglalt el, a kormányhoz küldöttséget menesszen és ezzel mintegy annak látszatát keltsse fel, hogy a kormányt támogatni akarja.

Csorba Ferencz dr. miniszteri tanácsos indítványozza, hogy a kérdés a mai tárgyalásból kapcsolassék ki és hogy az ülés befejeztével tanársnak választói értekezletet, amely ezzel a kérdéssel foglalkozzék.

Ez elfogadlatvan, az értekezlet egy Székely Kornél, Smik Lajos és Kiss Károly tagokból álló bizottságot küldött ki, amely a volt Darányi-párttal tárgyaljon. Az elnök ezután az ülést berekesztelte.

Ülés után az időközben több párti választóval megbeszélődött népes értekezlet elhatározta, hogy a legközelebbi napokban báró Fejérváry Géza miniszterelnököt küldöttséget menesszi, a mely felkeri, hogy a választókkal a kormány programját ismerthesse.

A kormány tervai.

A napokban, már az új kormány kinevezése után, György Endrét megkérdőzte egy debreczeni úriember, hogy vajjon most mitévő lesz a reaktívált kabinet? Erro György Endre így felelt:

— Fejérváryék arra fognak törekedni, hogy többséget szerezzenek. Ha ez nem sikerül, úgy tavasszal feloszlatták a parlamentet s elrendelik a választást. Amennyiben a kabinet ekkor se jutna többséghez, a határozott és nyílt erőszak útjára lépnek, csak hogy céljaikat elérhessék.

Az új főispánok.

Hír szerint az új főispánok kinevezése még e héten megtörténik.

Nagyváradról jelentik, hogy Bihar vármegye főispánjává Riekl Gyula igazságügy-miniszteri tanácsos nevezik ki.

Ez a jelentés is megerősíti azt a hírt, melyről már tettünk említést, hogy a főispáni állások nagy részét magasabb rangú állami tisztviselőkkel fogják betölteni.

Egy, a kormányhoz közel álló estilap híreies helyről jelenti, hogy a hivatalos lapokban legközelebb négy főispán kinevezése fog megjelenni. A király ugyanis a kormány előterjesztésére Várad helyi Bólt Arad megye, Taly Iván es. és kir. kamarást Pest megye, Nagy László alispánt Szatmár megye és gróf Teleky Lászlót Kolozs megye főispánjává kinevezte. Eddigél tehát csak négy új főispánt találtak, holott negyvenet keresnek.

Csikszederéről jelentik: Becze Antal csikvármegyei alispán a törvényhatósága előkelőbb vezetőférfiak bizalmas értekezletre hívta össze, hogy a neki följáró főispánválasztást illetőleg véleményeket és döntéseket kérjére. A meghívottak szép számmal jelentek meg. Az értekezlet folyamán Marányi Kálmán esküszólyó és Ferenczy Károly gyergyószentmiklósi főesperesek általános helyeslés közt fejezték ki, hogy a vármegye közéletében álló alapsámpa nem vállalkozhatik ily szerepre. Ot a vármegye közbizalma tette meg a törvényhatóság első tisztviselőjévé, tehát nincs semmi szükség, hogy új törvénytelen, alkotmányellenes kormány bizalmáért legyen ennek a kormánynak kirendeltje e vármegyében. Csak Mikó Balint, a kerületi főispán, kit elejtése után v. b. t. n.-nak neveztek ki, próbálta Beczét kapacitálni, azonban eredménytelenül, mert Becze a közhangulat helyes megítélésé után kijelentette, hogy a neki felajánlott főispánválasztást el nem fogadja. Beczének ez a hazafias elhatározása egész Csik vármegyében általános melegezést és örömet kellett.

Khuen-Héderváry a királynál.

Bácsból táviratozzák, hogy a király gróf Khuen-Héderváry Károlyt ma külön kihallgatáson fogadja. A kihallgatás kétségtelenül összefüggésben van a politikai helyzettel.

Kossuth Dalmáciájában.

Kossuth Ferencz Cingria Péro horvát-dalmát képviselőnek levelet írt, melyben arról értesít, hogy legközelebb valamelyik képviselőtársával Dalmáciába fog utazni, hogy ott a fiemei akciójához csatlakozó horvát-dalmát képviselőkkel találkozhasson.

György után Feilitzsch.

A földmiveltetési miniszterium tisztviselői karától ma délelőtt bucsuzott el György Endre, aki után aztán báró Feilitzsch Artur fogadta a tisztviselők tisztelgetését.

György Endréhez Lestvánszky Sándor miniszteri tanácsos intézett bucsúbeszédet, melyre a távozó miniszter így felelt.

Méltóságos uram! Igen tisztelt barátaim! Azt gondolom, hogy minden alkalommal nehéz olyan embereknek, akik egymást megértették, vagy legalább őszintén megérteni törekedtek, elválni egymástól. De minden körülmények közt vigasztalást talál a való fel abban a tudatban, hogy a másik való fel hűségesen megőriz emlékeztet. In legalább a magam részéről, és nagyon örövendik méltóságod szavaiól halálni, hogy a tisztakar is a maga részéről kellemes emlékekkel fog visszatekinteni, amint én nem szűnő háival fogok visszatekinteni azokra együttműködésös és lelkiismeretes voltára, a melyt itt e rövid idő alatt öökkel együtt töltött szereztem volt.

Egy nagyvívű magyar politikusként hallottam, hogy a miniszteri tároza két napokoz csak örömet a miniszternek. Az egyiknap akkor, mikor meglepő, és a másik nap akkor, amikor leteker. En azt hiszem, hogy az én rövid miniszterségem korszaka alatt ezt a két örömet is megtagadta közlem a gondviselés.

Teljes tudatában voltam, mikor ráleptem e helyre, azoknak a nehézségeknek, amelyekkel szembe kellett szállnunk, teljesen tudtam és teljesen elő voltam készítve rá, hogy minden oldalról végig kell menni és végig kell szenvedni mindazon tövisszörnek a szürsítés, amelylyel utunkat elhímetelték. De a magam részéről azt gondolom és tisztelt barátaim, akik szintén ezen sorsban részesültek, azt gondolták bizonyára, hogy derült napokban szolgálni a királyt és hazai dicsőség, nehéz időben azonban elengedhetetlen hazafiai kötelesség. Ez tudatában voltam annak is, hogy a feladatnak nehézségei, amelyek előttem állottak, összehaló lidat taláni a nemzeti élet két faktora között, a melyt minden nehéz feladat és mint maga a választó munkája is, sőt az a virágvasárnapi hatalmuképp tetsel, hanem mind, vagy legalább igen gyakran a nagyipénleki fésziszt megzaja közötti teljesítmény. Arra sem panaszkodhatom, hogy ezen rövid időt, amelyet itt töltöttem, tudatában az idő rövidsége, amelyet beköszönlő beszédeimben volt alkalmam már hangoztatni, nem használtam volna ki teljesen, istennek hála és hála az Önök buszolgátásának, mindazon feladatok, a melyt magam elé tettem, befejeztem és a rendszeres igazgatás hagyományos rendjének fenntartása mellett mindazon kérdést, mint véleményem a jövőre nézve elvini akartam, istennek hála, elvégeztettem és azzal a zámánós tételek szemben, a melynek eleje nézőnk, reményem táplál, hogy majd ha eljön a szép kikelet, én is fogom élvezni lehet legmagyobb gyönyörűségére ezen most elvett napokunk kikeletét, névadását.

Hancs az a kikelet — jélek téle, messza, nagyon messza van. Szorgoma és mely hazafiai aggodalmom által, folytonos győrelmesedést a sötét fellegeknek és folytonos győrelmesedést a kibontakozás reményének. Legjobb lelkimentésnek szentem társaimmal együtt megéltünk mindent, hogy a kibontakozást lehetővé tegyék és sítassék. Legjobb ügyekezéseim áldoztak rá és mivel ez nem sikerült és mivel az újonnan megalakult kormányba lépésemnek politikai okokból tisztán azon aggályaim, melyeket egy feleltörő politikai kérdés tekintetében magamat legvívűn nem sikerült, lehetetlennek tettek, most, mikor magányosan térek vissza, lelkeim teljes erjűd meg súlyosabban arajja a kétségességökök hazánk jövője iránt.

Mely aggodalmom által ezen sötét fellegeket és minden előző fogalmat tilhaladó partiszenevedéget minden irányban és egy gondolom, hogy ezen kétségesség közt teljesen megértettem, hogy a magyar faj jövője felett aggódo nagy szöchenyünk meg kellett örülnie.

Tisztelt uram! En éreztem ekkor, hogy ezen aggodalmunk elnyó hatással mindöknek az én agyamban is. Beteges képletim feszték meg a nyakam lelkem elő a halóly polgárvért és alágyoktat a fehérek rongyaból koptoroktat. És egy ezután nem egyszerű, mint hogyha ezen képtárlétekből hoztam szóltól volna az a melyen keresztül és melyen igaz szó, amelyet Horatius mondott az újabb polgárháborút kezdő hazahoz: Sic est, Accebit fata Romanos agunt, Solusque fractus in terram Rami Sacer nepotibus eruo.

Igen, a mota ezen falakról Budának ártatlan vére lecsurgott, úgy érzem és úgy látom, hogy a testvér-gyilkosságok szűnyű bűne, leszerül végezze a magyart és a közös munka helyett a késő utódokra nehezedik a szétvoms és a közös rombolás átká.

Mert nyíltan merem mondani, hogy hűgáidan gondolkozó és a tényekkel számot vetni igyekvő politikuskok közt ma Magyarországon a magyar faj érdekei tekintetében oly mély elérés, a mely a testvér-gyilkolás a szellemi és erkölcsi partielvadásos aktóra mérvét igazza na, mint a menyegnyit ma szerezésénél országunkban látunk.

En ha, tisztelt uram, ezeket látva, melyesége hazafiai bánatomban mégis arra kérem mindöket, hogy ezzel a buszolgátással, a melylyel engem támogatni legyekesedtek, támogatást tisztelt barátom, tudomát is hazafias néhez munkájában a trón fenyve és a hazai boldogítás érdekében és ápolgassák egyuttal azon zseneket is, a melyek együttműködésükön révül idegőlti fenmaradnak, teszem azt abban a hitben, a mely a görög bölcseinek szájába adta az eszmébe vetett hit szóp szavát: Noli tangere circus os meos. Teszem azt abban a hitben és abban az erős meggyőződésben, hogy utóljára a tél viharai sem tartanak örökké; mégis csak el fog jönni a tavasz, el fog jönni és el kell jönnie a szép kikeletnek, hogy szem, erősen meg vagyok róla győződve, hogy szem boldogabb utódok, a kiknek dicsőségessé feladta lesz várakot építeni a magyar nemzet és a magyar faj emelésére, méltányolni fogják munkáinkat és meg fognak emlékezni azon munkásokról is, a kiknek szerény halatköriben szerény tehetőséggel az apró szegrek korcsoltóának és hírszép, de hűgő munkája volt sorsuk. Az Isten áldja meg a királyt, az Isten áldja meg a hazát és az Isten áldja meg önöket.

Báró Feilitzsch Artur báróhoz, az új miniszterhez, Dobokay Lajos miniszteri tanácsos intézett üdvözlő beszédet, melyre Feilitzsch így válaszolt:

Méltóságos uram! Tisztelt Barátaim! Felséges Urunk parancsára veszem át ezen miniszteriium vezetését, a hol én magam is hosszú éveken át munkás voltam. A jelenlegi helyzet nehézségei és erőnk fogyatékosságából eredő aggodalmaimat

honfui kötelességtől gő pedig azon tud olyan tisztviselői kar hato, melynek tagját régen ismerem régi igaz baráti szírem melynek minden egyesülni tanultam.

Mindannyian a most annyian hazánk jövőjé kit munkájának értékamra nézve is az érekek, a mennyit a teljesességével állók határozatosam mind csakis hazám népegálása fogják irányítani met és élni is kívánok a szakzsemonponkon szempont tisztelt általános érdekeink sem felejtjük el, gyunk, a mi tevényé szakértvékenység, ha seg is kell, hogy fűsüg tisztá, őszinté a ti támogatástok iránti kötelességem ilyen felséges urunk akaratára rendelt. Enet tisztelt barátaim, a rendes kötelesség is, a mi-re nekem és legyeket meggyőztetlelt, szerett mindannyiok iránt, ismerve munkáitok, is, a magam részert mert hirom, a mit is hiszem, a kik meg sikertüni fog kivívgyőződve, hogy én mak az elvnek volt a gyakorlati életben sem eszalkoztam, amint az Isten meggyőztetlelt, mindig tisztességet a bizalmatlanság meglegyára. Fordulós szerelemével hozzágyűben is, az én jütök és az én s

Es legyeket meggyőztetlelt, szerett mindannyiok iránt, ismerve munkáitok, is, a magam részert mert hirom, a mit is hiszem, a kik meg sikertüni fog kivívgyőződve, hogy én mak az elvnek volt a gyakorlati életben sem eszalkoztam, amint az Isten meggyőztetlelt, mindig tisztességet a bizalmatlanság meglegyára. Fordulós szerelemével hozzágyűben is, az én jütök és az én s

En hálás szívvel társat, amelyben legyeket meggyőztetlelt, szerett mindannyiok iránt, ismerve munkáitok, is, a magam részert mert hirom, a mit is hiszem, a kik meg sikertüni fog kivívgyőződve, hogy én mak az elvnek volt a gyakorlati életben sem eszalkoztam, amint az Isten meggyőztetlelt, mindig tisztességet a bizalmatlanság meglegyára. Fordulós szerelemével hozzágyűben is, az én jütök és az én s

Vészi József A miniszterelnök napok óta beszélt József orsz. képmű kormány és ez a történelmi meg. Epp ezt a Vészi József Budapesti Újságírólíztelt.

Mint a Kel. József országgyűléséghöz miniszteri József ennelogyának mandátumára. A kinevezést valóholnap száma f.

Hír szerint: László kereskedő lépni, aki egyhákerület.

frank a nagy lapja és a zúgista párt hivatalnoknak a nyofényt vet dr. J. fátó horvát joglandor voltár.

A nevezett írtótrásból értesnapokban felratt Luogorné gyalt. Luogorhogy közbevetemlelmelek csak azonFrank a "Grosz" latába lépjen det hadjárattúficzió ellen.

Frank ez a bosszabb tárgyosterreich" ésSchwennhahdig nem ezalóját, a melykészség eseten len bizonyított.

Ime milyen kőzökkel küzd badsága ellen.

Csaléte! A horvát országátást mindenest, a képvisnéve igen nagy választóknak es

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706

Pénzkölcösön
Hagyományosan téli díjazás...

A háztartás
Külföldi Emília lapja...

Polgári iskolai
Pénzkölcösön...

Megvételre
keresek 6 leeresztő gémoz...

Férfiöltöny
készíték finom kivitelben...

Attila szab. szeszegő
Szencziczó's találmány...

Eladunk és veszünk
alkalmi árveréseken és be...

Ocularium
Közvetlen látás...

2 ft. 95 kr.
szállítók zömökcsizott mos...

Wellesz Arthur
Ferenccsárdai Nagy Aru...

Pénz
azonnal 31., 4 és 50...

Polgári,
gimnáziumi, kereskedelmi...

Butor.
Nagy rakár ebéd- és...

Tanoncz.
Fővárosi nagyobb újabb...

5 frtért
székelt útványt mellé...

Alkalmi
zongoravétel

Reményi
hangszer- és zené...

Urasági
butorokat

Nagy Zsigmond
Budapest, IV. ker...

Butor
szállítók árakon közpénzt...

Ügynökök,
melyek törvényesen...

Vadásznak
ajánlok egy 28 éves...

Zálogszedő
vélő árnyal, csúszk, gy...

Mindentudó iroda
Budapest, Kossuth Lajos...

Don Juan
feltámadása

Gazdák!
Azok takarmánynevelé...

Fuchs József,
takarmánykereskedő...

V. Nádor-u. II.
Takarmány- és József...

Urasági
butorokat

Butor
szállítók árakon közpénzt...

Zálogban
levő ékszereket kiváltak...

3 nap alatt
minden kezét báronysí...

Zálogszedő
vélő árnyal, csúszk, gy...

Mindentudó iroda
Budapest, Kossuth Lajos...

Don Juan
feltámadása

Gazdák!
Azok takarmánynevelé...

Fuchs József,
takarmánykereskedő...

V. Nádor-u. II.
Takarmány- és József...

Urasági
butorokat

Butor
szállítók árakon közpénzt...

660.000 K. nyerhető
1 db bencsárga igervényvel...

Eladó háztelkek.
A budai részen, I. Fehérvári-ut...

BRAZAY FELE
SŐSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA...

Sorsjegy ügynökök
fix fizetés és magas jutalék...

SCHAEFFER ARTHUR
a 25886 számú és
„Ujtás tekeresztű kapcsokon”

ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR R-T.
SZÉSZFINOMÍTÓGYÁR KECSKEMÉTEN

Biztos gyógyulást keresőknek
nemi betegségben szenvednek

Novák Márton
fogászati műterme

Heveny vagy idült
bujakór-bántalmak

FERIHEGYI TEHENÉSZET
Hygienikus tejtermelő-intézet

KOZIDRA FERENCZ
angol és francia női szabó-műtermek

Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. orvosi főorvos országos hírl. és legr...

BELHURUT
koros hasmenés, hányás, gyomorfájás...

BUTOR
a leggyorsabb és legbiztosabb mód...

Nincs többé ASTHMA
PILANCS ALATT MEGELŐZHETŐ KILÉTESÍTÉS...

BETEGEK FIGYELMÉBE
Sok ezer reményvesztett beteg fáradnak...

Butor
részteljesítésére
vagy meghatározott időre...

PONTOS ÉS LEGJOBB ÓRÁK
KÜLÖNLEGESSÉG
ALKALMI AJÁNDÉKOKNAK...

Csak 26 frt.
KOCH-féle téli felszerelés urak részére.

TANÜGY.

A Schneller-élet.

A múlt hóban, mikor a vallás- és közoktatásiügyi miniszterium közölte a hazai felekezeti középiskolák látogatásával azokban az állami felügyelet gyakorlásával a fővárosi iskolákra...

A dolgot feltűntetést kellett és sokféle találatára, valamint nem egy kritikára adott alkalmat.

Az érdeklődést fokozta az a körülmény, hogy Schnellernek a brassói, medgyesi, ragyaszabeni, egersvári, szászsebesti gimnáziumokban, ugyancsak a nagyzebeni és brassói reáliskolákban kellett volna az állami felügyeletet gyakorolni...

Schneller most maga mondja el, hogy a kormánytól neki felajánlott megbízást, melynek politikai célzata is van, nem vállalta el. Korábbi iskolalátogatásai alapján egyáltalán a szászokról és főképp a magyarokról nem alkotott kedvező képet...

A helyes évek vége felé a magyar kormány az országban széles körű városlátogatást és felekezeti felmérést kezdett el. A szászok körében a szászok körében a szászok körében...

Az 1883-iki törvénnyel, a fővárosi intézmények és annak közigazgatás, az autonóm felekezeti vallási felügyeleti bizottságok felállításáról...

Egyelőre a magyar nyelvű tanításnak a legfontosabb feltételét tekintve a szászok körében a magyar nyelvű tanításnak a legfontosabb feltételét tekintve a szászok körében...

is kezdik ily irányban művelni, hogy a középiskolákban a magyar nyelv, a magyar kultúra iránti érdeklődés és fokozódik az érdeklődés, arról több évről több évre kiterjedő tapasztalatok meggyőzőek...

Ma a magyar nyelv és irodalommal való foglalkozás nem akadály az előrelépésre, a bizalomra nézve. Ellenkezőleg éppen azt a tanárt, aki a magyar nyelv-területén szót ír a tanárnak...

A szászok mindegyik intézetén komolyan figyelemre méltatott elvi alapokon fejtették meggyőződésüket, melyek itt-ott 40-50 fővel is kiterjedtek: javaslatok, közlések, megbeszélés...

Itt viszonyok, ily irányban mozdultak a magyar nyelvű tanításnak a legfontosabb feltételét tekintve a szászok körében...

Magam sem győzők eléggé esodlakozni a változások. Mikor boldogult Rutovics főherceg gróf Teleki vendége volt...

— Tudom, néha-néha Szebenbe is lejár a kedvedért és én is végtelenül élveztem, főleg szerettem meg a magyar népdalt, — fűzte tovább Elvira.

alakja személyesítse meg. Mennyire magától értődni akar az, hogy a mi királyunk, ha mint király jelenik meg, nem az ő családjának, hanem az ő nemzetének színt viseli...

S a kormány, a miniszterium? Az igazán alkotmányos államnak, Angliának gyakorlatával, valamint a mi eddigi gyakorlatunkkal is ellenkezően nem a képviselőház tagjait tartják felelősnek...

Természetes, hogy nem tudják, vagy nem akarták megakadályozni azt, hogy hazánk ügyében külföldiek idegenek tanácsa vegye körül az idegenek tanácsa királyi akcióiban érvényesüljön...

De már nem természetes, hogy ők, kik a nemzetet hivatott őrni és fejleszteni — keszkek a meg nem pihantok megteremtés céljával azokkal szövetkezni, kik a nemzetet gyilkolják...

Ezt tettem én is és pedig annál is inkább, mivel a kormány által megbízta, ezt képviselve szerepeltem éppen azokkal szemben, volna nevelés, kik esetleg a nemzeti állam deorganizációjában dolgoznak...

— Még egy különös dolog van, amivel nem tudok megbirkózni abban a cseh tartományban, igaz gyalvált, valódi urat nem találtam. Van elég gróf, báró, gazdag gyárosok, nagykereskedők, kik a bolti úrnő helyére nemesi címeket vásároltak...

Dr. Schneller: István.

Az érettségi vizsgálatról. A Sarospataki Lapokban olvassuk a sarospataki gimnázium tanári karának hivatalos véleményét arról a szabályzatról, melyet az országos közoktatási tanács közölt...

A részletek nézve, az érettségi vizsgálatok tapasztalható tudásbeli sikertelenség és gyengeség, egyik okát abban találja a tanári kar, hogy az osztályvizsgák az érettségi előválasztó idő igen rövid. Ezen akké lehetne segíteni, hogy az érettségi át lehetne tenni augusztus végre vagy szeptember elejére...

KÜLFÖLD.

A norvég trón betöltése nem megy oly simán, mint néhány nappal ezelőtt gondolni lehetett volna. Blehr volt norvég miniszterelnök Kristjánában tegnap este előadást tartott...

Oroszország tudvalegely miniszteriumot kap. De hogy minő irányú miniszterium lesz ez, az a petervári Novosztii című lap egyik tudósítása ünkhentlenül elárulja...

A helyzet Oroszországban egészen forradalmi. Odesszában és más városokban nagy forradalmi tüntetések zajlottak le. A hatóságok tudára adták a lakosságnak...

A vetélytársak.

— REGÉNY. — Irta: GAGYHY DÉNES.

Azonban egész nap Elviránál tartózkodott, tréfált, csehszói elcsúszott és a legfrissebb prágai pletykákat mesélte.

A fiatalok nagyokat nevettek az öreg anekdotán, amin nagyon örvendett, mert szerette, ha élcei fölött hallhatóan mulatnak. Szokva is volt hozzá a tisztú körökben, mert ott már tövény, hogy mikor a legmagasabb rangú előljáró valami pikáns, vagy szellemeskedő igékező történetet mond...

— Látjátok — szöjt — tetszik nekem a prágai világ is, de a Magyarországon töltött időmet nem bírom feledni, ezek voltak életben legszebb napjai. Akkor a különbözőség a kettő közt, mintha egyik országban fektüdnék, a másik Európa szívében. De nem a magyar föld az, melyiket én a barbár keletre illőnek tartok, hanem bizony sűrű Bohémia, melynek nevével, hogy miért neveztek el a cigányt a franciák, csak most értem — pedig hát ez a civilizált nyugat közepe táján terjeszkedik...

— Kedves apuskám, akkor én nem is merek zongorázni, míg te nálunk leszel...

— Hát édes lányom, bizony nagy jól tennél velem, ha itéltem alant, rövid ideig tart egy is, segítenél benne, hogy semmiféle zene ne zavartson. Csak mostanra kérélek, mert a jövő alkalommal, mikor idejövök, meg sem próbálnok, mert akkor hiába és ez a muzsika nekem úgy is nagyon...

kor visszatérte után a Szikszaiiban a pinceszér újból azzal kínálta, lelővéssel fenyegette, ha közel meri hozni asztalához.

— Pedig emlékszem — szakította meg beszédét a menyecske — mennyire szeretted idehaza. Mintha most is látnám, leültem a kék díványra és egész délután hallgattam a zongorázásomat, meg sem mozdultál, csak szivaroztál és elmerengve némán szemlélődtél.

— Magam sem győzők eléggé esodlakozni a változások. Mikor boldogult Rutovics főherceg gróf Teleki vendége volt gőrgényi kastélyában, egy-egy vadászati után, ha a kolozsvári cigánybanda, az öreg Pongrácz vezetése alatt jászáni kezelt, nem tudtam betelni jótételeim. Itt ismertem meg Pongráczot, akkor még fiatal ezredes voltam s azóta ha csak alkalmat találhattam, mindig Kolozsvárra rándultam s egynehány magyar mágánás cimborámmal egész éjszakán át húztunk vele.

— Tudom, néha-néha Szebenbe is lejár a kedvedért és én is végtelenül élveztem, főleg szerettem meg a magyar népdalt, — fűzte tovább Elvira.

— Emlékszem arra is, hogy egyszer szegény megboldogult Bánffy Gyurkával (soha jobb barátom és kedvesebb emberem nem volt) az ő két nőjával mellettem a „Kék felelejtés”... és a „Mért kérded azt, mi voltam én?” mellett megvirradtunk Nagy Gábornál és olyan jóleső érzéssel, könyvnyúlt szívvel illdögeltünk asztalunknál, mintha nem is ezen világon léttünk volna...

— Kedves apuskám, akkor én nem is merek zongorázni, míg te nálunk leszel...

— Hát édes lányom, bizony nagy jól tennél velem, ha itéltem alant, rövid ideig tart egy is, segítenél benne, hogy semmiféle zene ne zavartson. Csak mostanra kérélek, mert a jövő alkalommal, mikor idejövök, meg sem próbálnok, mert akkor hiába és ez a muzsika nekem úgy is nagyon...

kedves lesz, hiszen ki ne szeretné a kis unokája sírását...

Elvira elpirult a világos cizélásra. Elémér meg boldogan mosolygott és megígérte, hogy nem lehet már messze a családi öröm. Csak fia lenne! A lány is így az is kedves, hanem a fiú mégis más. Abban magamagát látja feltámadni az ember.

— Még egy különös dolog van, amivel nem tudok megbirkózni abban a cseh tartományban, igaz gyalvált, valódi urat nem találtam. Van elég gróf, báró, gazdag gyárosok, nagykereskedők, kik a bolti úrnő helyére nemesi címeket vásároltak...

— Még egy különös dolog van, amivel nem tudok megbirkózni abban a cseh tartományban, igaz gyalvált, valódi urat nem találtam. Van elég gróf, báró, gazdag gyárosok, nagykereskedők, kik a bolti úrnő helyére nemesi címeket vásároltak...

— Még egy különös dolog van, amivel nem tudok megbirkózni abban a cseh tartományban, igaz gyalvált, valódi urat nem találtam. Van elég gróf, báró, gazdag gyárosok, nagykereskedők, kik a bolti úrnő helyére nemesi címeket vásároltak...

— Még egy különös dolog van, amivel nem tudok megbirkózni abban a cseh tartományban, igaz gyalvált, valódi urat nem találtam. Van elég gróf, báró, gazdag gyárosok, nagykereskedők, kik a bolti úrnő helyére nemesi címeket vásároltak...

— Még egy különös dolog van, amivel nem tudok megbirkózni abban a cseh tartományban, igaz gyalvált, valódi urat nem találtam. Van elég gróf, báró, gazdag gyárosok, nagykereskedők, kik a bolti úrnő helyére nemesi címeket vásároltak...

egylenő volt a erkölcsi megsemmisüléssel, mert többé be nem fogadták ezután a a társaságba. Innen boldogult Bethlen Gáborhoz mentünk az almakereki kastélyba. Róla ugyan azt beszélték, hogy nagy nemzetgyűlölő, mert mint a sagesvári szűzességét, érvényét, ha nő, idegen jószághoz nyúl és csak, ha férfi. Há nem így urifiaja! Valami kétségbeesett féltékenység és életvezet uralkodó közöttük; azt tartják igaznak, aki nem dolgozik, komoly, fáradó munkához, nem ért, de kedve van hozzá, csak feleslet hűgretk társaságában, ivogatókúrs kávéházak különböző helyiségekben dorombol, duhajkodni tud és aztán mikor már testének-lelkének nincs hová lennie, mikor már a kaszinói kártyakompanyába sem fogadják be — főbe lövi magát, vagy elcsúszkál Afrikába, a francia hadisereg idegen legiójába, levelezni véteket és nyomorult elpusztulni. Nagy szerencse, hogy a végzetes epidémia még nem ragadt át a nemzet minden rétegére s szilárd a hitem, hogy az az őserő, mely a magyar népet ezer esztendőn keresztül fenntartotta, legyőzi ezt az izratatos kórsógot s testben megmozdítja, erkölcsökben megmegalúsítja, elmében józanul kiemelkedővé tovább folytatja a honnemtő, fajörösítő és nemretfenntartó munkát.

Händelshausen nem folytatta tovább, mert úgy vette észre, hogy vejevel teljesen ellenkező nézeten van az „ur” erkölcséről és életéről mindketjüknek más-más a fogalma. Elbuszított, felment a szállóba, lefeküdt, de aludni nem tudott, hanem sokat gondolkodott Elemer szavain. Mentől tovább úte-fűzte gondolatát, annál inkább közelített véleménye a másikéhoz. Ő meg ilyen beszédet nem hallott, neki a katonaságban az tanították, hogy ur az, aki másoknak parancsol, sörjé a pénzt és nem is gavallér, ha egy sereg adóssága nincs. Most azonban, a veje szavai után, mintha sokképpen változott volna a nézete.

(Folytatása következik.)

— Szomorú, de így van, — részletezte tovább Elemer. Es borvátovább mind mélyebben süllyedünk. Még a közép is, mely eddig a maga szóttefonta kelmebből készült ruhával meglepődött, sőt szinte resttel magára börti portékát venni: ma selevem bluzban, cipkés szoknyában, virágos kalapban jár a félérnépe a férfiak pedig hátulvarrott eszámában, kamgarn kabátban és telnie kell sörre és kokyakra, nem kisütös pálinkára, mint a régi világban. Es ha nem telik másképp, eladnak egy da-

26. kedjek.

26. kedjek.

26. kedjek.

